

Til
NVE

Lyngdal 11.02 2024

Høringsuttalelse, saksnr 202301801 Lastad kraftverk i Lyngdal kommune

Naturvernforbundet i Lyngdal (NiL) ett lokallag under Naturvernforbundet i Agder, organisasjonsnr 9771331615, har lest søknaden fra Lastad Kraft SUS om å få bygge Lastad kraftverk i Lyngdal kommune, med frist for synspunkter innen 12.02.2024.

NVE ber om synspunkter på om planene bør gjennomføres og om forslag til avgrensninger i planene dersom søknaden blir innvilget.

NiL mener at planene ikke bør gjennomføres.

Ulempene er større enn fordelene ved å bygge Lastad kraftverk, og legge Lastadbekken i rør, ref vannforskriftens para 12.

Konsekvensene for natur og miljø er for store i forhold til den mengde fornybar kraft som vil bli produsert.

Tiltaket vil påvirke økosystemene i selve bekken og omkringliggende vassdragsmiljø, og plante artene som er helt avhengig av bekken samt ålevandringene.

Lastadbekken er av naturtypen **elvevannmasser** som er rødlistet som «nær truet».

Utbygging har også konsekvenser for to rødlisteartede mosetyper, **kystflope** og **Vasshalemose**, samt for rødlistearten **ål**.

Utvandrende voksen ål vil lett komme inn i kraftverket og åle «yngelen» vil med all sannsynlighet ikke lenger kunne migrere oppstrøms for å få tilgang til vassdragets øvre frodige tjern og innsjøer dersom bekkefallene mot fjorden utnyttes til vannkraftproduksjon.

Det er også grunn til å frykte luftovermetning i kraftverkets utløpsone, noe som er kritisk i dette området da lakse- og sjøørretbestander tilhørende Lygna, Litleåna, Møska, Skurvåna og andre mindre tilhørende sidevassdrag, begynner sin ferd mot gyteplassene i brakkvannsonen ved kraftverkets utløp.

NiL kan ikke se at det er fortatt en konsekvensutredning for luftovermetning i utløpsonen i søknaden.

Det er fra før kjent at Lygnavassdraget, som er vernet vassdrag, har mye større dødelighet av utvandrende anadrome ungfisk i brakkvannssonen sammenlignet med andre vassdrag, og at sannsynlig årsak kan være utfelling av aluminium.

Lastadbekken er meget synlig for allmennheten da bekken renner langs Skreliveien som benyttes til populært turområde. Det er også aktivt fritidsfiske i sjøen der Lastadbekken renner ut.

NiL er også bekymret for en eventuelt ytterligere oppstemming av Øvstevatnet på et senere tidspunkt, med en ny søknad til NVE, dersom denne søknaden om bygging av Lastad kraftverk godkjennes.

Den samlede belastning på Øvstevatnet og økosystemene rundt, samt nedstrøms i lonene på Meland, vil kunne bli betydelige.

Vi frykter også at det kan være attraktivt på senere tidspunkt å søke konsesjonsutvidelse til NVE om å få øke produksjonskapasiteten i kraftverket ved å utvide nedslagsfeltet med magasineringsmuligheter fra Bjergevannet / Fivelandsvatnet og/eller Homsvannet/Skrelivassdraget.

Forslag til avgrensninger i planene dersom NVE vil innvilge søknaden.

Konsekvensutredning for luftovermetning i utløpssonen må gjennomføres, bli evaluert og avklart, av sakkyndige biologer og fagmiljø.

Minstevannføringen på 70 l/s må økes betraktelig slik at rødlistede mosetyper får sin fuktighet, og små ål har de forhold som trengs for å migrere opp til de øvre og frodige heievann, tjern og loner, etter sin lange vandring fra Sargassohavet.

Det må være krav om at ål ikke havner inn i rørgate til kraftverket, noe som medfører absolutt dødelighet for ålen.

Det bør være restriksjoner på produksjonskapasiteten i kraftverket slik at kapasiteten ikke kan økes i ettertid ved stemme opp Øvstevatnet, eller hente vann fra omkringliggende nedslagsfelt.

Mvh
Anders Lien
Styreleder NiL

